

EL REPÒS ACTUAL DE LA CIÈNCIA CATALANA

El repòs actual de la ciència catalana abans de tornar a emprendre el camí que aviat farà més de set segles que dura, és un repòs que, si no estem equivocats, farà època en la nostra història científica, perquè representa el que en podríem dir l'acceptació general i absoluta dels pensaments que volten Catalunya des del Nord, que fins avui ha anat al davant del curs que fa la civilització, fins al del Sud, com el de l'Índia, que per circumstàncies que ara no hem d'escatir, avui va a les últimes files de les manifestacions de l'activitat humana i s'arrossega per terra com un drap brut.

I és que Catalunya torna a passar una d'aquelles èpoques que nosaltres hem assenyalat en la història de la ciència catalana descabdellada en el concepte general que li hem dedicat en la nostra obra i que són èpoques de manca d'investigació que admeten totes les idees estrangeres de Llevant i de Ponent, vinguin d'allí on vinguin i tinguin el color que tinguin, perquè quan els catalans la donem pot passar una d'aquestes temporades que de vegades duren anys i anys, ho, acceptem tot a ulls clucs i no cal parlar de dretes ni d'esquerres o sigui de l'element catòlic ni de l'element ateu i materialista, perquè tant els uns com els altres, malgrat l'avenç o el retard que porten í que s'atribueixen mútuament sempre que poden, com els qui es tiren els plats pel cap, no tenen cap figura que investigui o que parli en nom propi, sinó que tant els de l'un cantó com els de l'altre, no fan més que repetir lletra per lletra í paraula per paraula els conceptes que vénen empaquetats de l'estranger com els paquets del correu i, que nosaltres seriem els primers d'admetre i d'admirar, si estiguessin carregats de raó i de realitat, o sigui de veritat, que és el que els falta, perquè és una cosa que els pobles estrangers no solament no la coneixen, sinó que encara que sembli estrany, ni la busquen ni la volen, perquè

volen altres coses que els semblen més positives.

I a nosaltres no ens deixa de fer molta gràcia veure que Catalunya està plena d'homes de talent i de joves de gran avenir que tenen una bona vista als ulls i estan lligats de peus i mans pel pensament del Nord i del Sud, materialista o catòlic, que no s'atreveixen a emetre ni una idea original ni un trist dubte i no passen ni volen passar de defensar a peu i a cavall les idees dels altres com si fossin idees pròpies, disposats a matar i a morir per ideals que moltes vegades no els han costat ni un moment de meditació, perquè nosaltres som els primers de reconèixer que encara que les idees siguin emmanlevades o apreses, se poden defensar fins a morir si han sigut degudament medidades i examinades, perquè no solament no tothom té l'obligació d'ésser original com nosaltres, sinó que un cop trobades, provades i aprovades les idees, no hi ha d'haver originalitat ni res que s'hi assembli, perquè aquí no hi ha més cera que la que crema i un cop trobada la veritat no se n'ha de trobar cap més per a substituir-la.

I així veiem com dèiem molt bé nosaltres en el *Concepte general de la ciència catalana*, que avui els catalans, els uns s'empassen les hipòtesis de la filosofia septentrional, sense pensar ni meditar, com el que s'empassa les coses sense mastegar i els altres s'empassen la religió catòlica, apostòlica i romana, com a bresques i amb la mateixa devoció que l'Hòstia consagrada, obrint la boca i tancant els ulls i com que ni els uns ni els altres són capaços de moure les dents per clavar-les a la carn de les idees i fer-les-hi sortir i rajar la substància que porten, que és més verinosa que el verí dels escurçons, aquesta substància els va a parar a dintre sense tastar-la ni saber quin gust té, perquè avui a Catalunya ningú estudia, i quan tenen la substància a les entranyes del pensament i els passa a la sang de la convicció se'ls hi fa carn de la llur

carn i se'ls formen els ideals que se'ls formen que sempre són emmanllevats perquè no hi ha ni una mica així d'originalitat i fan que la nostra pàtria estigui empedrada amb totes les falsedats de la terra i que no pogueren trobar ni un sol home que valent com hi ha molts que valen i tenint talent com n'hi ha molts que en tenen, no tingui el cap més dur que la pedra i ple com. un bombo del vent dels altres països, que és una cosa que no cal dir que s'ha d'acabar, perquè això no pot durar i tant si volem com si no volem hem d'estar cansats i fastiguejats de veure que la intel·lectualitat catalana no passa ni vol passar d'aquí, que és com no voler passar dels errors, que és el que són les idees catòliques i anticatòliques que avui ens dominen i que per convens que ho són no hem de fer més que dir als septentrionalistes que preguntin als catòlics què pensen de la ciència atea, materialista, panteista i evolucionista, i als catòlics que preguntin als partidaris d'aquestes hipòtesis què pensen de la doctrina cristiana, i si no es posen d'acord per a afavorir la mentida, ells mateixos se faran la sentència.

I si és molt cert que els altres pobles del món estan farcits d'errors, que els vessen per tots quatre costats, també ho és que són errors propis i peculiars que responen punt per punt al caràcter de la nació o de la raça, mentre que avui Catalunya, no té ni errors propis que ja és tot el que es pot dir, perquè no és més que una claveguera de totes les falsedats internacionals escampades per l'antiga i desacreditada Església Catòlica i per la filosofia septentrional, antiga i moderna, que es tan falsa com la doctrina cristiana, i que entre Puna i l'altra formen l'estat d'abjecció intel·lectual actual de Catalunya que si seria trist a qualsevol altre país del món, ho és molt més a la nostra pàtria, que com nosaltres demostrem p, a, pa en el *Concepte general de la ciència catalana*, és o pot ésser la pàtria de la veritat, que si no arriba a ésser aquella veritat absoluta, que cerquen els qui volen impossibles, pot arribar a ésser la veritat més alta i grossa que es

pot conèixer en aquest món, perquè, tornant al que dèiem dels errors, veurem que efectivament a hores d'ara a Catalunya, que podria ésser el que nosaltres diem que podria ser, no hi ha ni un error que sigui fer a casa i que porti la marca de fàbrica catalana, perquè tot es gènere d'importació, fins al punt que nosaltres per estudiar la ciència de Catalunya, l'hem tinguda de treure de sota el munt d'idees estrangeres com aquell que la desenterra, i si l'hem trobada fresca com una rosa, és per la senzilla raó que la falsedat no pot arribar mai a podrir les arrels de la veritat, que està clavada al cor de la realitat que no pot ésser canviada.

I per això nosaltres que sempre hem sigut contraris a viure de la caritat de les altres nacions, sobretot, quan aquesta caritat se fa amb moneda falsa, creiem que ha arribat l'hora d'alçar la bandera catalana contra l'acceptació general d'aquesta col·lecció de conills de guix, que fa que si amb el cap i diu amén, a tot el que ve de fora, tant si ve del Sant Pare com de la Santa Mare (que segons el llenguatge típic dels catòlics, apostòlics i romans, és l'Església de Jesucrist), com si ve de la filosofia evolucionista, materialista o panteista, que pel cas és igual, perquè no passa mai d'ésser un castell de focs artificials, fet amb hipòtesis, que no es poden aguantar dretes i que fan rodar el cap dels llegidors, com una roda de foc, i, per això diem i repetim aquí i a tot arreu, que hem de fer per manera que la nostra estimada pàtria Catalunya, posada al mig del Nord i del Sud, obri com un tascó, prement tan fort com pugui per tots dos cantons, per a reben-tar la falsedat i obrir el camí de la certesa, que si no fossin els treballs que ja hi ha fet la nostra Catalunya se podria dir que és un camí més verge que una núvia, perquè els altres pobles no han fet més que vorejar-lo, com nosaltres tenim l'honor de demostrar-ho en el *Concepte general de la ciència catalana*, que acabem de publicar i que no ens cansarem de recomanar-lo, no perquè sigui nostre, que aixà faria riure per la pretensió ridícula que suposaria, sinó pel tema que

toca, que és d'un interès capdal per la nostra molt estimada Catalunya, i demostra el que ara diem dels treballs fets pels diferents pobles a trobar la veritat, que contrasten amb els de la nostra terra, que ha fet més del que la gent es pensen.

I si contra el partit catòlic, que és el que té la majoria intel·lectual i la minoria popular, i contra el partit evolucionista i materialista hi ha d'haver la ciència catalana, fundada al segle XIII, contra el famós partit de l'europeïtzació de Catalunya, que avui impera, hi ha d'haver el partit de la catalanització del món, per les raons que nosaltres vam dar al *Concepte general de la ciència catalana*, que demostren clarament fins allí on ha arribat o podria arribar la nostra pàtria en el camí de la catalanització del món, que dit així sense preàmbuls, sembla una exageració i un programa descabellat, i dit per peces menudes i especificant-ho tal com s'ha d'especificar, denota que aquestes paraules no solament se poden dir amb tota la boca sense por de fer un paper ridícul, sinó que es poden escriure sense tremolar, com a lema de Catalunya, damunt les quatre barres de sang de la bandera catalana, com les primeres notes dels Segadors, que és el nostre himne nacional, s'escriuen damunt del pentagrama, perquè si ells, o sigui els del partit contrari, diuen i repeteixen que volen la universalització de Catalunya per mitjà de la cultura europea, nosaltres al crit de visca Catalunya, els respondrem, no solament amb tota la barra, sinó amb les quatre barres de la nostra bandera, que anem a la universalització del món per mitjà de Catalunya, i si tots hi posem el coll, podrem dir i repetir, respecte d'aquestes qüestions aquelles paraules finals del programa de la Unió catalanista, que es van fer cèlebres i que parlant de la llibertat de Catalunya deien: «això volem, a n'això anem i a n'això arribarem sense trigar gaire», perquè estem segurs que si catòlics, ateus, tradicionalistes i internacionalistes, i altres companys que volen defensar llurs programes emmanllevats a l'estranger, defensant-los més que dogmàticament

mediten, una mica, i reflexionen, ni lluita hi haurà, perquè davant de la ciència universal catalana, tots es posaran a la raó i vindran amb nosaltres, i si per un cantó els catòlics amb el Bisbe i els capellans al davant, veuran que ha arribat l'hora de deixar-se de catolicismes, els ateus materialistes que diuen que tot és matèria i que morta la cuca mort el verí i mort el gos morta la ràbia, volent dir que després d'aquesta vida ja no hi ha res més, obriran els ulls i veuran que fins ara han perdut el temps i tots plegats en comptes d'acceptar les primeres idees que troben, se posaran a estudiar com nosaltres i com que entre tots ho hem de fer tot, mirarem que Catalunya, en comptes d'anar a la cua de les altres nacions repetint el que els altres diuen, sigui el que ha d'ésser segons indica la història de la nostra ciència, que és llarga i gruixuda i que els qui tinguin gust de llegir-la veuran que explica de sobres com i de quina manera Catalunya, no solament ha de rebutjar els ideals que ens vénen de fora, que són falsos de cap a peus, sinó que com he dit i repetim per acabar, és l'única nació del món que pot dar la veritat a les altres que faltades com n'estan la necessiten com el pa que mengen, i que és un toc d'atenció que des de la nostra modesta esfera dem als catalans, que mentre el temps passa i la mentida balla, ronquen com uns porcs, adormits com un soc, amb el cap damunt de coixí de l'error, a l'ombra dels ideals forasters com els pagesos que fan la migdiada a sota les oliveres que es planten al mig de la vinya, que és una comparació que a més de semblar-nos molt exacta ens servirà per acabar aquest article d'una manera arrodonida.

Francesc Pujols

El Día Gráfico, 1918